

Asia: VN/16944/2020

Kotimaisen kalan edistämishjelma

Ohjelman visio ja strategiset valinnat

Ovatko ohjelman visio ja strategiset valinnat onnistuneita? Miten niitä tulisi kehittää?

Visionen och strategiska val utmärka. Men saknas en realistisk budget för ifall regeringen eftersträvar tex 6 miljarder besparingar per år i sjukvården enligt THLs beräkningar så måste man också satsa ordentligt med pengar under 5 år framöver för att förverkliga programmet. Det kan inte enbart baseras på fiskefondens begränsade medel utan det är nog primärt nationella pengar som krävs.

Dessutom en klar och tydlig viljeförklaring från hela regeringen och samtliga ministrar inkl miljöministeriet att man även beviljar tillräckligt med lov för havsbaserade fiskodlingar eftersom det är förutsättningen för att programmet ska kunna realiserars. En ökning av fiskkonsumtionen till 2,5 portionen per capita per vecka förutsätter alltså att man ökar fiskodlingar från nuvarande 15 miljoner kg till ca 50 miljoner kg. Vi har redan 2015 genom sijainnihjelma kartlagt de bästa ställena för fiskodlingar utmed kusten men ändå har endast en odling ute till havs påbörjats dvs ekofish och beträffande den så har NTM i vasa tex besvärat sig över miljötilståndet fastän man är utanför kustvattnet/Weser och på ett område som är klassificerat som utmärkt för fiskodling enligt miljöministeriets egen kartläggning 2015. Så omdelbart en ordentlig nationell budget samt bindande åtgärdsprogram för att kunna spara 6 miljarder euro per år som minsann staten är i behov av nu. Varje år som detta program fördröjs kostar oss 6 miljarder euro!!!!

Tavoitteet

Onko ohjelmalla tavoiteltavat vaikutukset tunnistettu oikein?

Målsättningarna är bra och för att kunna odla fisk ute till havs i nätkassar så borde användningen av s.k östersjöfoder genast lagstiftas om att det är en komepnsnerande tgard eftersom det då bygger helt och hållet på ett kretslopp- fiskodlingarna använder östersjö strömning som görs till foder och belastningen från fiskodlingen beträffande fosfor är lika stor som man tar upp genom foderfiske så netto belastningen 0.

Kuinka realistisina pidät yllä esitettyjä tavoitteita?

Tavoitteet on asetettu sopivalle tasolle.

Miten muuten haluaisit kommentoida ohjelman tavoitteita?

målen är bra men betr fiskodlingar så måste man erkänna relatiteter dvs att sk landbaserade RAS odlingar ännu inte är BAT enligt utlåtande av Luke hösten 2020 och således nte kan komma ifråga ännu utan fiskodlingarnas ökning baseras helt och hållet på nätkassodlingar och detta måste man erkänna för undvikande av missförstånd. RAS anläggningar kan kanske användas för yngel produktion men att odla matfisk av tex regnbåge är tekniskt och ekonomiskt omöjligt och klassiceraras alltså ej som BAT.

1. Kuluttaja- ja markkinalähtöisyyden vahvistaminen

Mitä allaolevista toimenpiteistä pidät tärkeimpänä ja vaikuttavimpana?

Selvitetään mahdollisuuksia parantaa kalatuotteiden markkina-asemaa. Kalatuotteiden hintakilpailukyky on heikompi kuin monilla muilla eläinperäisillä tuotteilla. Yksi keskeinen syy on se, ettei alalla ole suoria tuotantotukia. Laaditaan selvitys keinoista, joilla kalatuotteiden markkina-asemaa voidaan parantaa markkinalähtöisesti.

Miten ehdotettuja toimenpiteitä pitäisi kehittää? Mitä muita toimenpiteitä ehdottaisit?

Primärt är att avsätta ordentligt med nationella pengar för att förverkliga detta. Fiskefondens pengar räcker ej.

Om man i verkligheten önskar förverkliga programmet och spara 6 miljarder årligen i sjukvården genom förändrad kost så krävs att hela samhället finansierar denna stora omställning och inbesparing och inte bara en liten fiskefond , så alltför stor skillnad mellan målsättning och förverkligande ifall inte man avsätter typ minst 200 miljoner e per år till att stöda företag tex fiskodlingar så att vi snabbt får upp produktionen och kan proudcera närproducerad och kretsloppsbasead fisk som dessutom minskar våra fossila fotavtryck betydligt samt minskar övergödningen av östersjön.

Åtgärdsprogram:

1. lagstifta genom tex förordning att östersjöfoder kompenserar fullt ut den belastning som en fiskodling medför. Möjliggör då att odlingen även kan placeras närmare land och på ,kustvatten tex i form av yngelodling dvs från ca 50 gr till 300-500 grs yngel dvs ett års tillväxt. sedan kan matfiskproduktionen frpm 300-500 gr till 2.3 kg ske under en säsong ute till havs eller inom yttre kustvatten.

2. ett annat alternativ eller ngt som kan förverkligas parallellt är att man genom en förordning bestämmer en max gräns för netto belastning för fiskodlingar inom en region som då baserar sej på punklt 1 dvs att full kompensation ges för användning av österjsjöfoder. eller en bindande green deal överenskommelse med miljöministeriet.

Målsättningen bör vara att nå en produktion på ca 50 miljoner kg odlad fisk ute till havs med yngel odling vid närliggande kustomåde asap

3. Så länge fiskodlaren håller sej inom detta område som i punkt 2 har en maxi gräns för belastning och söker tillstånd där så ska tillståndsprocessen vara en stämpel (förenklat förfarande) för annars har ingen kustfiskare eller ung entreprenör råd att söka miljö tillstånd för fiskodlingar och slutresultatet med nuvarande förfarande med en lång och väldigt dyr och osäker miljö tillståndsbehandling är att utvecklingen blir att endast stora kapitalstarka etablerade företag har råd att söka miljö tillstånd eftersom nuvarande praxis är att tillstånden tar 5-6 år att erhålla och kostar 100000tals euro i advokater och utredningar innan laga kraft erhålles i HD. Detta är en olycklig utveckling men realitet just nu -så detta måste ändras snabbt om vi vill att kustfiskare av vildfisk ska kunna vara fiskodlare vid sidan om och ha två ben att stå på i framtiden.

4. Som sagt var ett förenklat och billigare och snabbare förfarande för kustfiskare och yngre entreprenörer som önskar etablera sej med fiskodlingar upp till 950.000 milj kg. Denna nivå har LUKE 2015 i en utredning kommit fram till är lönsamhetsgränsen per odling om man odlar ute till havs dvs utanför kustzonen så mindre tillstånd är inte lönsamma ute till havs.

Odlingar inom kustområdet dvs i lugnare vatten kan vara mindre samt odlingar som specialiserar sej enbart på yngel odling.

Detta förfarande kunde tillämpas tex i österbotten så att också pälsdjursfarmare kunde få möjlighet att styra om och börja odla fisk istället för att föda upp pälsdjur.

6. för att kunna få 35 nya tillstånd ute till havs a 950.000 kg regnbåge så krävs investeringstöd per odling ca 3 miljoner euro. detta kan komma via fiskfonden men bör då explicit märkas för detta ändamål.

7. skolning för fiskodlare samt omskolning av tex pälsdjursfarmare- utbildning via undervisningsministeriet- 1 års yrkesinriktad utbildning minst 10 miljoner euro

8 fisk momsfrött pga de stora hälsoeffekter som en kostomläggning medför för fisk tex regnbåge kostar ca 20 e -30 e /kg i konsumentled så därför borde man slopa moms på 14 % under en övergångstid tex 10 år - detta motiveras med att fiskfonden är liten och inget produktionsstöd ges åt inhemsk fisk medan jordbruket får stora produktionsstöd- alternativ är att man ger produktionsstöd åt fiskodlingar men att påverka via moms är bättre och billigare för staten.

2. Uudistuminen kasvun vauhdittajana

Mitä ehdotetuista toimenpiteistä pidät tärkeimpänä ja vaikuttavimpana?

Vesiviljelyn kestävä kasvun tukemiseksi luodaan kannustimia ravinnepäästöjä vähentävälle ja kiertotalouteen perustuville ratkaisuille. Kiertovesiviljelyn taloudellisen kannattavuuden parantamiseksi muutetaan sähkön valmisteverosta annettua lakia (1260/1996) siten, että vesiviljelyyn sähkövero lasketaan muun teollisuuden tavoin EU:n asettamalle vähimmäistasolle.

Miten ehdotettuja toimenpiteitä pitäisi kehittää? Mitä muita toimenpiteitä ehdottaisit?

igen samma svar som tidigare. Man bör lagstifta om att östersjöfoder kompenserar belastningen till 100% dvs om fiskodlingen förbinder sej att använda österksjöfoder så blir det ingen nettobelastning av tex fosfor så fiskodlingen belastar ej östersjön. Tvärtom så minskar ju näringsbelastningen mycket om man äter mer fisk och mindre kött.

Eftersom belastningen från en fiskodling ute till havs sprider sej och späds ut väldigt effektivt så under 90 dagar rör sej belastningen 600 km så därför bör man inte tala om att en fiskodling medför en lokal belastning och att kompensationen bör vara lokal under kompensationen via östersjöfoder bör räknas på hela havsområdet för belastningen berör även hela havsområdet.

Beträffande klassificeringen av kustvattnet och dess ekologiska status bör man införa ett tydligare system och ett förfarande så att alla kan se och förstå hur klassificeringen görs- en dylik viktig åtgärd kan inte vila bara på en tjänsteman. Beräkningsgrunderna bör vara offentliga och utformade så att en utomstående aktör på förhand kan räkna ut hur hans belastning påverkar klassificeringen på ett vattenområde. Just nu mycket godtycke i en sån här viktig sak. För tex i Jakobstad så har belastningen på kustområdet minskats pga olika åtgärder men ändå har klassificeringen av kustområdet inom 5 år nerklassats från goda två steg neråt trots att belastningen från olika industrier samt Larsmo sjön gått ner- hur är det möjligt? Klassificeringen processen är så viktig och central så den bör vara transparent och det borde vara en arbetsgrupp regionalt som bestämmer den och inte en enskild tjänsteman och som sagt var sådan att beräkningsmodellen för klassificeringen är transparent och kan användas av olika aktörer som tex söker miljötillstånd för en verksamhet.

3. Alkutuotannon edellytysten parantaminen

Mitä ehdotetuista toimenpiteistä pidät tärkeimpänä ja vaikuttavimpana?

Merialueen vesiviljelytoiminnan ympäristöluvuissa ja valvonnassa selvitetään mahdollisuutta soveltaa päästöperusteista ympäristölupaa. Nykyisen rehunkäytön säätelyyn ja valvontaan perustuvasta mallista siirrytään mahdollisuuksien mukaan päästöjen rajoittamiseen. Tämä kannustaa toimialaa kehittämään ja ottamaan käyttöön uusia ympäristöinnovaatioita, jotka mahdollistavat tuotannon kasvun ilman päästöjen kasvua.

Miten ehdotettuja toimenpiteitä pitäisi kehittää? Mitä muita toimenpiteitä ehdottaisit?

Ibruktagning av regionala belastningskvoter vore bra och borde förverkligas genast ifall regeringen önskar på allvar att fiskeprogrammet förverkligas och inbesparingen på 6 miljarder i sjukvården årligen förverkligas. Dessa bör även inbegripa en förordning där man medger att sk östersjöfoder räknas som en kompensationsåtgärd vid fiskodlingar. Samtidigt bör man säga klart ut att kompensationsfisket från östersjön i form av foderfisk för fiskfoder baseras på hela östersjön eftersom belastningen från en havsbaserad fiskodling redan på 90 dagar rör sej 600 km så belastningen från en fiskodling är inte lokal och tack vare bra utspädning så kan den ju inte ens mätas enligt SYKEs nya utredning från kort- och långtidsverkningar av fiskodlingar på Åland. Heller ingen konstaterad algutveckling nära fiskodlingar.

krävs dock även nationella pengar om man snabbt vill bygga ut fiskodlingar till den nivå som fiskeprogrammet förutsätter för att kunna konsumera 2,5 portioer fisk per capita och vecka och då spara 6 miljarder årligen i sjukvården enligt THL.

Men framför allt en stor och genomgripande attityd förändring hos vissa tjänstemän på miljöministeriet och syke och NTM

4. Kasvu perustuu kestävyyteen ja vastuulliseen toimintaan

Mitä ehdotetuista toimenpiteistä pidät tärkeimpänä ja vaikuttavimpana?

Laaditaan määritelmä Itämerirehulle ja edistetään sen käyttöä. Silakkaan ja kilohailiin perustuvalla Itämerirehulla kierrätetään meressä jo olevia ravinteita ja vähennetään muilta meriltä tulevaa ravinnekuormaa. Yhteistyössä rehuteollisuuden, toimialan, tutkimuksen ja hallinnon kanssa laaditaan määritelmä Itämerirehulle ja suunnitelma siihen perustuvan kiertotalousratkaisun edistämiseksi. Niiden avulla varmistetaan eri teollisten toimijoiden tasavertainen kohtelu sekä luodaan edellytykset Itämerirehun käytön edistämiseksi sekä sen käytön seurannalle.

Miten ehdotettuja toimenpiteitä pitäisi kehittää? Mitä muita toimenpiteitä ehdottaisit?

östersjöfoder bör lagstiftas om genast tex via förordning så den räknas som en kompensationsåtgärd och att hela östersjön räknas som område så att inte odlare bör kompensera lokalt vilket är omöjligt i många fall . Eftersom belastningen på 90 dagar från en havsodling rör sig 600 km så är kompensatioen hela östersjön.

Palaute ohjelman ympäristövaikutusten arvioinnista

Mitä palautetta haluaisit antaa ohjelman ympäristövaikutusten arvioinnista?

viktigt att man beaktas kretslopp tänkande betr. nätbaserade kassodlingar och däremot beaktar östersjöfoder samt att man ger regionala utsläppskvoter som är tillräckligt stora så att målsättningen med 50 milj kg havsodlingar kan förverkligas snabbt och konsumeterna verkligen kan äta inhemsk närproducerad hållbar inhemsk fisk 2,5 portioer per vecka och då spara in enligt thl 6 miljarder i året på minskade sjukvårskostnader

Muu palaute

Mitä muuta palautetta haluaisit antaa ohjelmasta?

i praktiken viktigt att ha workshop med lokala och regionala företrädare för miljövard och fiskodlare så att man kan diskutera och lära förestå varandra bättre

viktigt att fiskefonden och MMM genast tar i bruk försäkringsmodell för kassodlingar till havs eftersom eu vis fiskefonden kan ge medel för att utveckla dylikt system. I dagens läge finns inte ett enda försäkringsbolag i Finland som försäkrar ramkonstruktionerna /kassarna ute till havs vilket omöjliggör/försvårar avsevärt bankfinansiering där ramkassarna utgör säkerhet så detta problem bör genast åtgärdas. (tex motsvarande system som inom vildfisket där ryssjor kan försäkras) ifall det dessutom finns möjlighet att utarbeta ett system för försäkring av själva fisken i kassen så vore det bra för kassodlingar ute på öppet hav är väldigt utsatta för stormar som ökat pga klimatförändringen

Jag uttalar mej i egenskap av konsult inom företaget Marble Ltd samt företräder även östersjöns enda fiskodlingsföretag som beviljats miljötillstånd för en odling ute på öppet hav dvs Ekofish(miljötillstånd beviljat i april 2020 för en odling utanför Jakobstad som arrenderas av forststyrelsen p ett område som klassificerats av miljöministeriet som utmärkt för fiskodling)) således en pionjär inom denna bransch som detta program vill att ska öka betydligt.

Mitt tel nr är 050-5509869 och email caj@marble.fi /Caj Ola Höglund

Höglund Caj-Ola
Marble ltd